

Reaktivita a úroveň subjektů/událostí

Každý typ reaktivity je vázán na příslušný subjekt; jen subjekty dovedou reagovat. To znamená, že tzv. „svět“ spočívá na tom, jak na sebe reagují různé vnitrosvětové subjekty. Reaktivita takových atomů nebo molekul či makromolekul (jakožto subjektů/událostí) má své meze, takže „svět“ může přetrvávat jen v rámci těchto omezení. Když však Whitehead mluví o tom, jak se elektrony v živém těle chovají poněkud jinak než mimo živé tělo, vlastně předpokládá, že elektrony jsou schopny reagovat tj. jsou vnímavé vůči „plánu živého těla“. Tady si musíme položit otázku, do jaké míry jsou elektrony naprostou výjimkou ve srovnání s jinými „částicemi“ (nebo „kvanty“ atd.), nebo zda je jejich vnímavost vůči nějakému „plánu“ (jako nepředmětné výzvě) jen mnohem větší než vnímavost jiných částic. Nicméně s jednou věcí bychom pak museli počítat, totiž s tím, že zásadně se reaktivita „částic“ (jakožto událostí/subjektů) neomezuje jen na předmětnou stránku jiných skutečností (částic, shluků částic, věcí a „předmětů“), resp. že bychom museli počítat s dvojím typem reaktivity, totiž se schopností reagovat na vnější stránku skutečností, odlišnou od schopnosti reagovat na nepředmětnou stránku ať už týchž skutečností, nebo na nepředmětné skutečnosti vůbec (třeba na nepředmětné „výzvy“ plánů či projektů atd., které jsou jakožto nepředmětná stránka spojeny, lépe snad „srostlé“, se skutečnostmi „kokrétními“ event. konkrescentními). Tak jako reaktivita na vnější skutečnosti (vnější stránku skutečností) může mít různé úrovně, může být hrubší nebo jemnější, může se u jednotlivých typů subjektů (a možná dokonce vůbec u jednotlivých subjektů i téhož typu) příslušná reaktivita na vnitřní stránku skutečností nebo vůbec na nepředmětné skutečnosti lišit jak co do jemnosti a citlivosti, tak co do „druhu“ či „typu“ oněch nepředmětných stránek skutečností či nepředmětných skutečností. A ovšem: nemusíme být ani moc na pochybách, že oba zmíněné typy reaktivity mohou být nejrůznějšími způsoby navzájem provázány a spjaty, takže vůbec nemusí být možné je sledovat a zkoumat odděleně. Zvláště na vyšších úrovních může být od sebe obojí reaktivita zcela neoddělitelná: podaří-li se nám někdy zachytit nějaké signály z vesmíru, které na první pohled budou vypadat dost sofistikovaně (nebo jinak pozoruhodně), pak rozpoznání, že jde opravdu o nějak zašifrované sdělení vzdálených mimolidských (a mimozemských) bytostí, nesmíme předem vyloučit, nýbrž naopak musíme být otevřeni i takovým možnostem, které se modernímu nebo současnému „vědeckému“ myšlení zdají krajně nepravděpodobné či dokonce nemožné.

(Písek, 141028-1.)